

**ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ
ບ້ານໜອງປົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງປົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ**

ກິ່ງແກ້ວ ກ້າວເຈີປາວ, ສຸວັນນິ ລໍວິໄຊ, ດາວອນ ແຈ່ມມາໄລ

ຄະນະວິທະຍາສາດສັງຄົມ, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ

Email: k.kaojerpao@nuol.edu.la

ຂໍ້ມູນບົດຄວາມ: ວັນທີສົ່ງ 16/08/2025 ວັນທີປັບປຸງ 16/09/2025 ວັນທີຕອບຮັບ 10/10/2025

ບົດຄັດຫຍໍ້

ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານ ໜອງປົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງປົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ ມີ 2 ຈຸດປະສົງໄດ້ແກ່: ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນບ້ານໜອງປົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງປົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ ຕໍ່ກັບການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ແລະ ແນວທາງການແກ້ໄຂຜົນກະທົບດ້ານລົບຈາກການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ. ໃນການຄົ້ນຄວ້າຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ໃຊ້ວິທີການຄົ້ນຄວ້າແບບວິທີປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ. ກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງ 2 ບ້ານ ຄື: ບ້ານໜອງປົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ລວມທັງໝົດ 103 ຄົນ ແລະ ມີກຸ່ມເປົ້າໝາຍທາງຄຸນນະພາບ 21 ຄົນ.

ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ: ສະພາບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນມີການຕິດພັນກັບທຳມະຊາດ ແລະ ອາໄສຊັບພະຍາກອນໃນພື້ນທີ່ໃນການດຳລົງຊີວິດ, ອາຊີບຫຼັກຂອງປະຊາຊົນແມ່ນເຮັດໄຮ່, ເຮັດນາ, ເຮັດກະສິກຳ ໂດຍການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ຕາມລະດູການ ຕິດພັນກັບການຫາເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ປະຊາຊົນມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ໃນເກືອບທຸກດ້ານຫຼາຍ ຖ້າຫາກວ່າມີການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ໄດ້ແກ່: ຜົນກະທົບດ້ານດີ ແລະ ດ້ານລົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຕໍ່ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ອັນນີ້ກໍ່ເນື່ອງມາຈາກພື້ນຖານເສດຖະກິດດັ່ງເດີມຂອງເຂົາເຈົ້າບໍ່ດີເທົ່າທີ່ຄວນ, ລະບົບໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ໂຮງໝໍ, ໂຮງຮຽນ ແລະ

ລະບົບນໍ້າສະອາດ ຍັງບໍ່ທັນພຽງພໍ ແຕ່ກໍ່ກຳລັງໄດ້ຮັບການພັດທະນາດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວໃນປີຕໍ່ມາ; ອີກດ້ານໜຶ່ງ ປະຊາຊົນເອງກໍ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານກ່ຽວກັບຜົນກະທົບດ້ານລົບ ຂອງການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ດ້ານລົບກໍ່ຫຼາຍ. ສຳລັບແນວທາງການແກ້ໄຂຜົນກະທົບດ້ານລົບກໍ່ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ປະຊາຊົນເອງ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ກໍ່ຄືທຸກຂັ້ນ, ລວມເຖິງບໍລິສັດທີ່ຈະກໍ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສຶກສາ ແລະ ວາງມາດຕະການທີ່ຮັດກຸມທີ່ສຸດ ຕໍ່ກັບບັນຫາທີ່ຈະເກີດໃນ 3 ດ້ານທີ່ໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ຄື: ມາດຕະການທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ພ້ອມກັບນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນຜົນກະທົບຢ່າງເຂັ້ມງວດເພື່ອກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດແກ່ຊຸມຊົນເດີມ. ພ້ອມກັນນີ້ ຍັງຄວນເບິ່ງຄືນດ້ານສະຖານທີ່ຕັ້ງຂອງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີຜົນກະທົບແກ່ການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນບ້ານ ໜອງປົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ກໍ່ຄືຊຸມຊົນໃກ້ຄຽງຢ່າງໜ້ອຍທີ່ສຸດອີກດ້ວຍ.

ຄຳສັບສຳຄັນ: ໂຮງໄຟຟ້າຖ່ານຫີນ, ການດຳລົງຊີວິດ, ຜົນກະທົບ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສຸຂະພາບ

Coal-Fired Power Plant in Khammouan Province Affected on the Livelihood for Residents of Nongboua and Naphao Village, Boualapha District, Khammouan Province

Kingkeo Kaojerpao, Souvanny Lorvixay and Davone Chemmalay
Faculty of Social Sciences, National University of Laos
E-mail: k.kaojerpao@nuol.edu.la

Abstract

This research focuses on the impact of a Coal-Fired Power Plants in Khammouan Province affected on the Livelihood for Residents of Nongboua and Naphao Village, Boualapha District, Khammouan Province. In this research, both quantitative and qualitative research techniques are employed to gather dispersed and scattered data as well as insightful public comments. There are 103 people in the sample groups from the two villages and 21 people for interview. They are divided into two villages yet are nonetheless united because of the way the two communities are organized.

The research's findings revealed that: people's living circumstances are influenced by nature and rely on local resources for survival; farming, which involves planting and raising animals in accordance with the seasons in order to produce forest products, is the major profession of the population. According to the research, individuals have a variety of opinions on both the good and bad consequences that building a coal-fired power plants will have on the environment, health, and socio-economic conditions. However, because the public has been informed about the detrimental repercussions of the development of the Khammouan coal-fired thermal power station, the public's view is highly unfavorable. The company that will construct the Khammouan coal-fired power plants is asked to pay attention to study and put the most focused measure against the problems that will arise in the three areas mentioned above, namely: environmental, health, and socio-economic measures, along with the use of modern technology to control and prevent the effects from occurring. The site of the Khammouan coal-fired power plant should also be examined to see if it has an impact on the lives of the residents in Nongboua Village and Napao Village as at least the communication with the nearby neighbors.

Keywords: Power Plants, Livelihood, Impact, Environment, Health, Socio-economic.

ຫຼັກການ ແລະ ເຫດຜົນ

ແຂວງຄຳມ່ວນ ໄດ້ຖືກພິຈາລະນາສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນແຫ່ງທີ 2 ຂອງ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງເປັນໂຮງໄຟຟ້າຂະໜາດໃຫຍ່ 2x1,000 ເມກາວັດ ເຊິ່ງຈະໃຊ້ເນື້ອທີ່ 165 ເຮັກຕາ. ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບບ້ານໜອງບົວ ເມືອງບົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ ເຊິ່ງຫ່າງຈາກເມືອງທ່າແຂກ ປະມານ 145 ກິໂລແມັດເນື້ອທີ່ສາປະທານ 76,2 ຕາລາງກິໂລແມັດ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກລັດຖະບານມີໄລຍະການກໍ່ສ້າງ 5 ປີຄື: 2011-2015 ມີໄລຍະສຳປະທານ 25 ປີ 2016-2041 ປັດຈຸບັນບໍລິສັດໄດ້ປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງທະນາຄານໂລກ ແລະ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງ ສປປ ລາວ (ວົງມະນີ, 2017). ການສ້າງຕັ້ງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຄຳມ່ວນແມ່ນມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສ້າງສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານພະລັງງານໄຟຟ້າເພື່ອທົດແທນພະລັງງານນໍ້າທີ່ຂາດແຄນໃນຍາມແລ້ງ ເຮັດໃຫ້ມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍໄຟຟ້າໃຫ້ປະເທດເພື່ອນບ້ານ, ໂຄງການຍັງຈະນຳຜົນປະໂຫຍດດ້ານການລົງທຶນ ດ້ານການຈ້າງງານໃນຂະແໜງຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ໄຟຟ້າ ທັງໃນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ ດຳເນີນງານ (ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຄຳມ່ວນ, 2023). ຄຽງຄູ່ກັບດ້ານດີກໍຍັງມີບາງດ້ານທີ່ໜ້າເປັນຫວ່າງກໍຄື ເຊື່ອໄຟທີ່ຈະນຳມາໃຊ້ໃນໂຮງໄຟຟ້າແຫ່ງນີ້ໄດ້ແກ່: ຖ່ານຫີນ ເຊິ່ງພວກເຮົາກໍຮູ້ດີແລ້ວວ່າ ໃນໂລກນີ້ ບໍ່ມີຖ່ານຫີນສະອາດແທ້ຈິງ ແລະ ບໍ່ມີໂຮງໄຟຟ້າຖ່ານຫີນແຫ່ງໃດທີ່ສະອາດແທ້ຈິງຢູ່ໃນໂລກນີ້ເຊັ່ນກັນ ໂຮງໄຟຟ້າຖ່ານຫີນແຕ່ລະແຫ່ງລ້ວນແຕ່ປ່ອຍສານພິດຫຼາກຫຼາຍອອກມາ ຜົນການວິໄຈຂອງອົງການແພດເພື່ອຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສັງຄົມ ປະເທດສະຫະລັດອາເມຣິກາ (Physicians for

Social Responsibility) ໄດ້ໃຫ້ຮູ້ວ່າ: ມົນລະພິດຈາກການເຜົາຜານຖ່ານຫີນນັ້ນ ເປັນສາເຫດຂອງການເສຍຊີວິດຈາກໂລກລະບົບປະສາດທາງເດີນຫາຍໃຈ, ຫອບຫິດ, ໂລກຫົວໃຈ ແລະ ອາດເປັນສາເຫດຂອງໂລກມະເຮັງ ມົນລະພິດຫຼັກທີ່ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຖ່ານຫີນປ່ອຍອອກ ມາໄດ້ແກ່: ກາດຊານເຟີໄດອອກຊາຍ, ໄນໂຕຣເຈນອອກຊາຍ, ຝຸ່ນ ແລະ ປຣອທ ເຊິ່ງບໍ່ມີເຕັກໂນໂລຊີໃດທີ່ຈະໃຊ້ດັກຈັບປຣອທໄດ້ ນອກຈາກນີ້ຍັງມີສານໂລຫະໜັກຕ່າງໆເຊັ່ນ: ອາເຊບິກ, ເບຣິລຽມ, ແຄັດມຽມ, ໂຄຣມຽມ, ຕະກົວ, ແມັງການິສ, ນິກເກັລ, ເຣດັຽມ, ເຊລີນຽມ ແລະ ໂລຫະຊະນິດອື່ນໆ (ລັດຕະນະ ສິຣິກິຕິກ້ອງນະພາບ, 2558).

ບ້ານນາເພົ້າ ເປັນບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບບ້ານໜອງບົວ ເຊິ່ງທັງສອງບ້ານນີ້ມີລັກສະນະການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນທີ່ຄ້ານຄືກັນກໍຄື: ປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນທຸກຍາກ, ການສຶກສາຂອງປະຊາຊົນສ່ວນຫຼາຍແມ່ນບໍ່ຈົບຂັ້ນປະຖົມ, ປະຊາຊົນມີອາຊີບເກັບເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແລະ ເຮັດນາເຮັດສວນ, ການລ້ຽງສັດແມ່ນລ້ຽງແບບທຳມະຊາດປ່ອຍປະຕາມບ້ານ ແລະ ກ້ອງຕາລ່າງເຮືອນກໍແມ່ນຄອກສັດ (ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, 2012). ໃນການກໍ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນນີ້ ບ້ານໜອງບົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ແມ່ນພື້ນທີ່ທີ່ຖືກກໍ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າເຊິ່ງບ້ານໜອງບົວແມ່ນບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃກ້ກັບໂຮງງານແຫ່ງນີ້ທີ່ສຸດອັນເຮັດໃຫ້ໂຮງງານນີ້ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມກໍຄືການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ຄຸນນະພາບອາກາດມີຂີ້ຝຸ່ນໃນເວລາກໍ່ສ້າງ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກໂຊລິດ, ການມີສຽງດັງລົບກວນ, ສູນເສຍທັດສະນີຍະພາບອັນສວຍງາມທາງທຳມະຊາດມີຜົນເຮັດໃຫ້ມີບັນຫາທາງສຸຂະພາບ ລວມມີການໄດ້ຮັບບາດເຈັບໃນລະຫວ່າງການເຮັດວຽກຂອງພະນັກງານກຳມະກອນ, ພະຍາດ ແລະ ຂໍ້ຈຳກັດທີ່ເກີດຈາກຝຸ່ນ ນອກນັ້ນຍັງມີບັນຫາດ້ານສຸຂະອານາໄມ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ ແລະ ຈະເກີດມີການປ່ຽນແປງທາງດ້ານການດຳລົງຊີວິດ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງປະຊາຊົນໃນ 2 ບ້ານນີ້ຢ່າງແນ່ນອນ ເຊິ່ງຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວອາດສາມາດເປັນໄປໄດ້ທັງດ້ານລົບ ແລະ ດ້ານບວກດັ່ງນັ້ນ, ທີມງານຄົ້ນຄວ້າຈຶ່ງສົນໃຈຄົ້ນຄວ້າໃນຫົວຂໍ້: ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ ທີ່ມີຜົນຕໍ່ການ

ດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານ ໜອງບົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງບົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ.

ຈຸດປະສົງການຄົ້ນຄວ້າ

- ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນ ບ້ານໜອງບົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງບົວລະພາ ຕໍ່ການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ.
- ແນວທາງການປ້ອງກັນຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ເກີດຈາກໂຄງການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ

ວິທະຍາການຄົ້ນຄວ້າ

ການຄົ້ນຄວ້າໃນຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ທັງຮູບແບບປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໄປຄຽງຄູ່ກັນ ໂດຍໄດ້ສຳພາດກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງໄດ້ສອບຖາມເພື່ອເອົາຂໍ້ມູນລະອຽດໃນດ້ານທີ່ຕ້ອງການຮູ້. ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີສຸມຕົວຢ່າງຂອງ ທ່ານ Krejcie ແລະ ທ່ານ Morgan (1970) ຈາກ 140 ຄອບຄົວ ຈຶ່ງອີງໃສ່ຕາລາງ ລຸ່ມນີ້ໃນການສຸມ ແລະ ສາມາດໄດ້ 131 ຄົນມາເປັນກຸ່ມຕົວຢ່າງ ແລະ ກຸ່ມເປົ້າໝາຍສຳພາດມີ 21 ຄົນ. ປະກອບມີແບບສາພາດ 3 ແບບ ລວມມີ: ແບບສຳພາດສຳລັບນາຍບ້ານ, ແບບສຳພາດສຳລັບປະຊາຊົນ ບ້ານໜອງບົວ ແລະ ບ້ານນາເພົ້າ, ແບບສຳພາດສຳລັບຜູ້ຕາງໜ້າພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຄຳມ່ວນ. ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບຄຸນນະພາບ: ແມ່ນໄດ້ວິເຄາະແບບພັນລະນາ ຫຼັງຈາກຖອດເທບບັນທຶກຂໍ້ມູນແລ້ວ ໄດ້ພິມອອກ, ເອົາຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ພິມວິເຄາະຕາມຫົວຂໍ້ ທີ່ໄດ້ຂໍ້ມູນຈາກຜູ້ໃຫ້ສຳພາດ ແລ້ວນຳມາອ່ານວິເຄາະຫາເຫດຜົນ, ແຍກໝວດໝູ່ ຈັດປະເດັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັນ ແລ້ວນຳມາສັງລວມ ພ້ອມປະກອບກັບການເອົາຄຳສຳພາດບາງຕອນມາອ້າງອີງຄວາມຊັດເຈນແລ້ວສະຫຼຸບຜົນ. ການວິເຄາະຂໍ້ມູນແບບປະລິມານໃນ ໄດ້ນຳເອົາຂໍ້ມູນມາວິເຄາະໂດຍນຳເອົາຄະແນນທີ່ໄດ້ມາຫາຄ່າສະເລ່ຍ (\bar{X}), ຄ່າຜິດດ່ຽງມາດຕະຖານ (S.D) ເປັນແຕ່ລະຂໍ້ຂອງແບບສອບຖາມແຕ່ລະດ້ານ ແລ້ວນຳຄ່າສະເລ່ຍທີ່ໄດ້ມາທຽບກັບເກນ ເຊິ່ງແບ່ງຄວາມໝາຍການແປຜົນຕາມເກນຂອງລິເຄີທ໌ (Likert, 1967).

ຜົນການສຶກສາ ແລະ ອະພິປາຍຜົນ

**ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນ
ຖ່ານຫີນແຂວງຄຳມ່ວນ**

ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ປະຊາຊົນ ບ້ານໜອງປົວ, ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງປົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ ມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ກັບການສ້າງ ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ ໃນ ດ້ານບວກຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຈັດການການນໍາໃຊ້ການນໍາໃຊ້ພື້ນ ທີ່ດິນໃນການປູກສ້າງໂຮງງານ ກໍຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈັດການ ພື້ນທີ່ຢ່າງເປັນລະບຽບມີຄວາມສະອາດງາມຕາມີຄ່າສະເລ່ຍສູງ ສຸດ 3.96 ແລະ ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຕໍ່າ ສຸດແມ່ນ 3.49 ນອກນັ້ນຍັງຈະມີການການເກັບກູ້ລະເບີດ, ຈະ ໄດ້ຮັບການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງບໍ່ວ່າຈະເປັນ ໂຮງຮຽນ, ໂຮງໝໍ, ສຸກສາລາ, ຖະໜົນຫີນທາງ ກໍຈະມີການ ກໍ່ສ້າງໃໝ່ ອັນເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນມີຄວາມສິວິໄລ. ດ້ານຜົນກະທົບ ດ້ານ ລວມມີ ການຮົ່ວໄຫລຂອງສານເຄມີ ສູງເຖິງ 3.79 ດ້ານມົນ ລະພິດທາງອາກາດ ທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມບໍ່ ບໍລິສຸດມີໝອກຄວັນຕົກໃສ່ກັບຜົນຜະລິດທາງກະສິກຳ ກໍຄື ໄຮ່ນາຕາກ້າຂອງປະຊາຊົນ, ຕົກໃສ່ແຫຼ່ງນໍ້າ ແຫຼ່ງອາຫານທາງທຳ ມະຊາດ ອັນກໍ່ໃຫ້ເກີດການມີອາຫານທີ່ບໍ່ສະອາດ ພ້ອມກັນນີ້ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າມາທຳການຜະລິດ ຫຼື ສັດລ້ຽງ, ສັດປ່າ ທີ່ເຂົ້າໄປ ບໍລິໂພກກໍຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບເໝືອນກັນ. ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ທີ່ມີ ຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ກໍຄືທີ່ຕັ້ງຂອງ ທັງ 2 ບ້ານ ຫຼື ເມືອງປົວລະພາ ນີ້ ແມ່ນຕິດກັບເຂດປ່າສະຫງວນແຫ່ງຊາດຫີນໜາມໜໍ່ ເຊິ່ງຈະ ໄດ້ຮັບການສ້າງເປັນມໍລະດົກໂລກໃນໄວໆ ອາດເປັນສິ່ງທີ່ບໍ່ເປັນ ຜົນດີປານໃດທີ່ຈະບັນລຸເງື່ອນໄຂຂອງອົງການອຸຍແນສໂກວາງ ອອກ.

ດ້ານສຸຂະພາບ ປະຊາຊົນຄາດຫວັງທີ່ຈະໄດ້ຮັບການ ພັດທະນາ ດ້ານບໍລິການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບສູງເຖິງ 3.96 ກໍຄື: ການທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງໂຮງໝໍ-ສຸກສາລາ ດ້ານປະສິດທິພາບ ຂອງການບໍລິການທີ່ສູງຂຶ້ນ ພ້ອມດ້ວຍເຕັກນິກອຸປະກອນທີ່ທັນ ສະໄໝ ລວມເຖິງການນໍາໃຊ້ຢາທີ່ມີຄຸນນະພາບເຂົ້າໃນການ ປິ່ນປົວຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ປະຊາ ຊົນເຂົ້າໃຈວ່າລະບົບສຸຂະພາບ ກໍາລັງຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາ. ຄຽງຄູ່ກັບການທີ່ຈະໄດ້ຮັບ

ລະບົບການຮັກສາສຸຂະ ພາບທີ່ດີຂຶ້ນຈະເຮັດໃຫ້ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ ແລະ ຊຸມຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບດ້ານຜຸ່ນລະອອງຕາມທິດ ທາງຂອງລົມອາດເຮັດໃຫ້ເປັນພະຍາດລະບົບທາງເດີນຫາຍໃຈສູງ ເຖິງ 3.79 ທັງສອງດ້ານ, ຂໍ້ກັງວົນຮອງລົງມາຄືຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະ ພາບທີ່ອາດເກີດຈາກການປິ່ນປົວມົນລະພິດສະສົມໃນດິນ, ນໍ້າ , ອາກາດ ຕະຫຼອດຮອດພືດທີ່ເອົາມາເປັນອາຫານ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ຜັກ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານເຈັບປ່ວຍຊໍ້າເຮື້ອ ແລະ ເປັນ ພະຍາດຮຸນແຮງໃນອະນາຄົດ ອັນນີ້ກໍຍ້ອນວ່າ ເມືອງປົວລະພາ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ມີທິດທາງລົມແປປວນ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກພາຍຸໃນລະດູການຕ່າງໆຍ້ອນເປັນເມືອງທີ່ຕິດກັບສາຍພູ ຫຼວງໃນຊາຍແດນລາວ-ຫວຽດນາມ ເຊິ່ງທິດທາງລົມຂ້ອນຂ້າງບໍ່ ແນ່ນອນ ແລະ ອາດຈະນໍາເອົາຜຸ່ນລະອອງກະຈາຍໄປໃນວົງ ກວ້າງ ໃນທີ່ນີ້ໝາຍເຖິງສານໂລຫະໜັກທີ່ມີໃນຜຸ່ນລະອອງຈະ ສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາສຸຂະພາບ.

ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເປັນທີ່ແນ່ນອນແລ້ວວ່າ ການ ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນແຂວງຄຳມ່ວນກໍຄື ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຢ່າງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ຈະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດຄວາມປ່ຽນແປງໃໝ່ທາງດ້ານອາຊີບ, ລາຍຮັບ ແລະ ລາຍຈ່າຍ ລວມໄປເຖິງປະເດັນທາງສັງຄົມທີ່ດີຫຼາຍຢ່າງເກີດຂຶ້ນ ກໍຄືຄົນທົ່ວໄປຈະມີວຽກເຮັດງານທຳ ສູງເຖິງ 4.16 ແລະ ເຮັດ ໃຫ້ລາຍຮັບເພີ່ມຂຶ້ນພຽງພໍທີ່ຈະນໍາໄປຈຸນເຈືອຄອບຄົວ ແລະ ພັດທະນາຄອບຄົວ.

ດ້ານທີ່ໜ້າເປັນຫວ່າງກໍຍັງຄົງປະກົດໃຫ້ເຫັນໃນຊຸມຊົນທີ່ ມີການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມກໍຄື: ການປ່ຽນແປງໄປສູ່ ອາຊີບໃໝ່ ອາດເປັນຜົນເຮັດໃຫ້ອາຊີບເດີມຂອງປະຊາຊົນສູນ ເສຍ ແລະ ອາດມີແຮງງານຈາກພາຍນອກມາເຮັດວຽກໃນຊຸມຊົນ ສູງເຖິງ 3.73 ຍ້ອນປະຊາຊົນບໍ່ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ການສຶກສາບໍ່ສູງ , ອາດມີບັນຫາໜີ້ສິນ ຫຼື ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດການຫຼົ້ນກິນຟຸ່ມເຟື້ອຍ ຂຶ້ນ ປະເດັນສິ່ງຫຍໍ້ທ້າງດ້ານສັງຄົມຈະເກີດຂຶ້ນຫຼາຍເນື່ອງຈາກ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ອາດມີປະເດັນການດື່ມເຄື່ອງດື່ມ ປະເພດທາດເຫຼົ້າ, ບັນຫາການພະນັນ, ບັນຫາຢາເສບຕິດ ຫຼື ອາດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຄ້າປະເວນີຂຶ້ນ, ທັງນີ້ຜົນທີ່ຈະຕາມ ມາກໍແມ່ນການເກີດພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສໍາພັນ, ການຖືພາ

ກ່ອນແຕ່ງງານ, ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ລວມທັງການມີຂໍ້
ຂັດແຍ່ງລະຫວ່າງບຸກຄົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ສັງຄົມອີກດ້ວຍ.

**ແນວທາງປ້ອງກັນຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ເກີດຈາກໂຮງໄຟຟ້າ
ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ**

ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ຕໍ່ກັບປະເດັນຜົນກະທົບທີ່ເປັນດ້ານ
ລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນຫາມົນລະພິດທາງອາກາດ
ຄວນມີການວາງມາດຕະການຕໍ່ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍຄື
ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການດັກຈັບຜຸ່ນ
PM 10 ລວມທັງ PM 2,5 ອີກດ້ວຍ, ອຸປະຕິເຫດທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ
ໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ຕາມທ້ອງຖະໜົນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຢ່າງ
ຍິ່ງທີ່ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນດ້ານອຸປະຕິເຫດດັ່ງກ່າວ ກໍຄື:
ການອ້ອມຮົ້ວ, ຕິດປ້າຍເຕືອນໄພ ໃນສະຖານທີ່ທີ່ບໍລິສັດນຳໃຊ້
ເພື່ອປ້ອງກັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຄົນ, ສັດລ້ຽງ ໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ
ຄວນສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານຖະໜົນຫີນທາງປູຢາງ ແລະ ກຳນົດ
ໂມງຂົນສົ່ງວັດຖຸອຸປະກອນພ້ອມຖ່ານຫີນໃຫ້ເໝາະສົມ. ສິ່ງທີ່
ປະຊາຊົນມີຄວາມກັງວົນຫຼາຍກໍຄື: ການຮົ່ວໄຫຼຂອງສານເຄມີ
ເຊິ່ງອາດຈະມີການປ່ອຍສານເຄມີລົງສູ່ແມ່ນ້ຳເຫຼືອ ທາງບໍລິສັດ
ຄວນມີມາດຕະການຈັດການນ້ຳເສຍເພື່ອບໍ່ໃຫ້ມີສານເຄມີຮົ່ວໄຫຼ
ອອກຈາກໂຮງງານລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ ຫຼື ພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງກັບປະຊາຊົນ,
ຄວນມີຈັດການນຳໃຊ້ນ້ຳຢ່າງເປັນລະບົບເພື່ອໃຫ້ມີແມ່ນ້ຳພຽງພໍ
ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ນຳໃຊ້ຕະຫຼອດປີ ແລະ ຈະເປັນການດີຫາກທາງ
ບໍລິສັດສະໜອງນ້ຳປະປາ ຫຼື ບາດານໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ນຳໃຊ້ນ້ຳ
ສະອາດເພື່ອເປັນການຕອບແທນຊຸມຊົນ. ທາງດ້ານສຸຂະພາບ ຂໍ
ໃຫ້ໂຄງການສະໜອງແພດໝໍ, ຢາປົວພະຍາດ ພ້ອມສິ່ງເສີມ
ສຸຂະພາບຊຸມຊົນ ແລະ ດ້ານເສດຖະກິດແມ່ນຂໍໃຫ້ເອົາໃຈໃສ່
ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ປະຊາຊົນ, ສິ່ງເສີມການສຶກ
ສາ, ສ້າງວິຊາຊີບ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນມີເງື່ອນໄຂໃນການປັບຕົວໄປ
ສູ່ອາຊີບໃໝ່, ສິ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນຊຸມຊົນ ເພື່ອໃຫ້ມີການ
ແລກປ່ຽນຊື້ຂາຍ ທັງເປັນການອະນຸຮັກວິຖີຊີວິດ, ວັດທະນະທຳ
ແລະ ຮິດຄອງປະເພນີເດີມ. ຂໍໃຫ້ບໍລິສັດສະໜອງ ໂຄງລ່າງ
ພື້ນຖານ ພ້ອມພັດທະນາປັດໄຈຕ່າງໆ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ຊີວິດການ
ເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ດິກວ່າເກົ່າ ; ທັງນີ້ທັງນັ້ນ ຖ້າເປັນໄປໄດ້
ອີງຕາມຄວາມເຫັນຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນກໍຄິດວ່າ ໂຮງງານຄວນ

ຍ້າຍໄປຕັ້ງຢູ່ເຂດໃໝ່ທີ່ຫ່າງໄກຈາກຊຸມຊົນແຫ່ງນີ້ ເນື່ອງຈາກວ່າ
ບໍລິເວນນີ້ຍັງຕິດກັບປ່າສະຫງວນ ເຂດອະນຸຮັກຫີນໜາມໜໍ່ທີ່
ກຳລັງຈະກາຍເປັນມໍລະດົກໂລກໃນມື້ນີ້ ແລະ ເພື່ອເປັນການ
ຫຼີກເວັ້ນບໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບດ້ານລົບໃຫ້ແກ່ສິ່ງແວດລ້ອມ,
ສຸຂະພາບຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນ ແລະ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ອີກ
ດ້ວຍ.

ອະພິປາຍຜົນ

ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມໃນດ້ານບວກໃນນະທີ່ນີ້ກໍຄື ຖ້າຫາກ
ວ່າມີການສ້າງແທ້ ແລ້ວຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຈັດການການນຳໃຊ້
ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເກີດຂຶ້ນຢ່າງເປັນລະບົບ ອັນຈະເຮັດ
ໃຫ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດມີຄວາມເປັນສະຖຽນລະພາບ,
ເຊັ່ນດຽວກັນກັບການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ດິນໃນການປູກສ້າງໂຮງງານກໍ
ຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈັດການພື້ນທີ່ຢ່າງເປັນລະບຽບ ແລະ ມີ
ແບບແຜນ ເຊິ່ງສອດຄ່ອງກັບການຄົ້ນຄວ້າຂອງ ສູນນະທອນ ໃຈ
ແກ້ວ ພ້ອມຄະນະ (2554) ໄດ້ສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ແນວທາງໃນການ
ປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຜະລິດ
ກະແສໄຟຟ້າເໝືອງແມ່ເມາະ ໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສຶກສາຜົນ
ກະທົບ ຜົນກະທົບສຶກສາພົບວ່າ: ການດຳເນີນງານຂອງໂຮງໄຟຟ້າແມ່
ເມາະກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍ
ສອດຄ່ອງກັບມະຕິຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດກ່ຽວກັບ
ໂຄງການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າບົວລະພາແຂງຄຳມ່ວນ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້
ຢຸດເຊົາການອະນຸຍາດຖ່ານຫີນໃໝ່ໃນພາກພື້ນເພາະມັນຊື້ໃຫ້
ເຫັນເຖິງຄວາມບໍ່ຍິນຍົງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະກິດ
ຂອງແຫຼ່ງພະລັງງານນີ້, ຜົນກະທົບຈາກມົນລະພິດທີ່ສຳຄັນ
ໄດ້ແກ່: ມົນລະພິດທາງອາກາດ ເຊິ່ງມີຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບເຮັດ
ໃຫ້ຄົນໃນຊຸມຊົນເຈັບປ່ວຍ ແລະ ເສຍຊີວິດເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່
ເນື່ອງ, ມົນລະພິດທາງນ້ຳ ເຮັດໃຫ້ນ້ຳມືສີ ແລະ ກິ່ນ ເປັນ
ອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນ້ຳ ແລະ ເກີດມົນລະພິດຕໍ່
ສິ່ງແວດລ້ອມ ນອກຈາກນັ້ນຍິງມີມົນລະພິດທາງສຽງ ເຊິ່ງເກີດ
ຈາກການລະເບີດໜ້າດິນ ແລະ ການລຳລຽງດິນຂອງສາຍພານ
ແລະ ສຽງທີ່ເກີດຈາກການເຮັດວຽກຂອງໂຮງໄຟຟ້າແມ່ເມາະ.
ອີກດ້ານໜຶ່ງກໍແມ່ນການຈັດການບຳປັດນ້ຳເສຍ ທີ່ອາດບໍ່ເປັນໄປ
ຕາມແຜນການທີ່ດີທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ໃນແຜນການຄຸ້ມຄອງຜົນກະທົບ

ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມເທົ່າທີ່ຄວນ. ນອກນັ້ນ ຍັງສອດຄ່ອງກັບ ສະແຫວງ ລັດຕະນະມົງຄົນມາດ (1995) ໄດ້ກົງກັບແນວຄິດ ດ້ານຜົນກະທົບຂອງທ່ານນີ້ ທີ່ເພີ່ມແບ່ງຜົນກະທົບອອກເປັນ 5 ປະເພດ ແລະ ໃນປະເພດທີ 3 ແລະ 4 ແມ່ນຜົນກະທົບທາງກາ ຍະພາບ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊິ່ງໝາຍເຖິງຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນ ທາງວັດຖຸທຳມະຊາດ ຫຼື ຊີວະວິທະຍາ, ແມ່ນສະພາບແວດລ້ອມ ທາງນິເວດວິທະຍາ ເຊັ່ນ: ອາກາດ, ນໍ້າ ແລະ ດິນ.

ດ້ານສຸຂະພາບ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາດ້ານການເບິ່ງແຍງ ສຸຂະພາບ ກໍຄື: ການທີ່ຈະໄດ້ຮັບການສ້າງໂຮງໝໍ-ສຸກສາລາ ທີ່ມີ ຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນສາມາດເດີນທາງມາ ປິ່ນປົວສຸຂະພາບເວລາເຈັບ ເປັນໄດ້ງ່າຍ ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໃຊ້ເວລາ ບໍ່ດົນໃນການເດີນທາງ ພ້ອມມີທາງເລືອກໃນການເບິ່ງແຍງ ສຸຂະພາບ, ດ້ານການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນແພດໝໍທັງໃນໄລຍະ ສັ້ນ ກໍຄືການທີ່ໂຄງການຈະນຳເອົາແພດໝໍຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່ ຫຼາຍກໍ ໜ້ອຍເຂົ້າມາໃນພື້ນທີ່ເພື່ອດູແລສຸຂະພາບຂອງຄົນໃນ ຊຸມຊົນແລ້ວ ໃນໄລຍະຍາວຍັງຈະມີການສ້າງແຜນສ້າງແພດໝໍ ພາຍໃນຊຸມຊົນເອງໃນການສືບທອດພາລະກິດປິ່ນປົວສຸຂະພາບ ຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນ ໝາຍຄວາມວ່າອາດມີການສົ່ງລູກຫຼານຂອງ ເຂົາເຈົ້າໄປຮຽນແພດ, ຮຽນພະຍາບານ ຫຼື ທັງເປັນຄົນໃຫ້ ບໍລິການໃນສະຖານທີ່ປິ່ນປົວສຸຂະພາບຕ່າງໆທີ່ມີໃນຊຸມຊົນ. ນອກຈາກນັ້ນ ດ້ານປະສິດທິພາບຂອງການບໍລິການທີ່ສູງຂຶ້ນ ພ້ອມດ້ວຍເຕັກນິກອຸປະກອນທີ່ທັນສະໄໝ ລວມເຖິງການນຳໃຊ້ ຢາທີ່ມີຄຸນນະພາບເຂົ້າໃນການປິ່ນປົວຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ ປະຊາຊົນເຂົ້າໃຈວ່າລະບົບສຸຂະພາບຂອງພວກເຂົາກຳລັງຈະໄດ້ ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ການດຳລົງຊີວິດຂອງພວກ ເຂົາໄດ້ຮັບ ຄວາມໝັ້ນໃຈທ່າງໄກກັບບັນຫາສຸຂະພາບທີ່ເຄີຍເກີດ ຂຶ້ນຢ່າງເນື່ອງນິດລຽນຕິດຕາມລະດູການແບບໃນເມື່ອກ່ອນ.

ຄຽງຄູ່ກັບການທີ່ຈະໄດ້ຮັບລະບົບການຮັກສາສຸຂະພາບທີ່ ດີຂຶ້ນ ການທີ່ໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳ ມ່ວນ ທີ່ຈະໄດ້ປ່ອຍຝຸ່ນລະອອງ ໝອກຄວັນອອກສູ່ອາກາດໃນ ພື້ນທີ່ສະເພາະຂອງໂຮງໄຟຟ້າ ກໍຄືຊຸມຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດຢູ່ໃກ້ໂຮງ ໄຟຟ້າ ລວມເຖິງຊຸມຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບດ້ານຝຸ່ນລະອອງ ຕາມທິດທາງຂອງລົມສອດ ຄ່ອງກັບ ດາລູນີ ໄຟສານພານິດຊະກຸນ

(ດາລູນີ ໄຟສານພານິດຊະກຸນ, 2561) ສຶກສາຄວາມ ສ່ຽງຂ້າມ ພົມແດນທີ່ມີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຈາກການດຳເນີນ ງານຂອງໂຄງການພັດທະນາຂະໜາດໃຫຍ່ ກໍລະນີສຶກສາ: ໂຮງ ໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຫຼືສາ ຂໍ້ກັງວົນຮອງລົງມາຄືຜົນ ກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ທີ່ອາດເກີດຈາກການປົນເປື້ອນມົນລະພິດສະ ສົມໃນດິນ, ນໍ້າ, ອາກາດ ຕະຫຼອດຮອດພືດທີ່ເອົາມາເປັນອາຫານ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ຜັກ ອາດຈະເຮັດໃຫ້ຊາວບ້ານເຈັບປ່ວຍຊໍ້າເຮື້ອ ແລະ ເປັນພະຍາດຮຸນແຮງໃນ ພະຍາດທາງເດີນຫາຍໃຈ, ຫອບຫືດ ສອດຄ່ອງກັບຜົນການສຶກສາຂອງສູນນະທອນ ໃຈແກ້ວ ທີ່ວ່າ ໂຮງໄຟຟ້າເຮັດໃຫ້ຄົນໃນຊຸມຊົນເຈັບປ່ວຍ ແລະ ເສຍຊີວິດເພີ່ມ ຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ມົນລະພິດທາງນໍ້າ ເຮັດໃຫ້ນໍ້າມີສີ ແລະ ກິ່ນ ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດໃນນໍ້າ ແລະ ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ ນອກຈາກນັ້ນຍັງມີມົນລະພິດທາງສຽງ (ສູນນະ ທອນໃຈແກ້ວ, ສຸກພະວັດທະນະກອນ ວົງທະນະວະສຸ, 2554).

ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ບໍ່ສາມາດປະຕິເສດໄດ້ວ່າ ຖ້າ ຫາກມີການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນແລ້ວ ຈະເຮັດໃຫ້ເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວ, ຊຸມຊົນພັດທະນາ ແລະ ສິວິໄລ ກົງກັບ ໄພວັນ ສາຍທຸມມີ (2012) ໄດ້ສຶກສາພາຍ ໃຕ້ຫົວຂໍ້ ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ກັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນຈາກໂຄງການກໍ່ສ້າງເຂື່ອນ ໄຟຟ້ານໍ້າຍ້ອງ ກໍລະນີສຶກສາບ້ານສິບພວນ ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ ສິ່ງທີ່ປະຊາຊົນພໍໃຈຫຼາຍແມ່ນ ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ເສັ້ນທາງ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າປະປາ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ການປ່ຽນແປງອາຊີບຂອງຄົນຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ ປະຊາຊົນມີການປັບຕົວບໍ່ທັນ ເນື່ອງຈາກວ່າພື້ນຖານການ ປະກອບອາຊີບຂອງປະຊາຊົນຕິດພັນກັບການຜະລິດກະສິກຳ ແບບປະຖົມປະຖານ, ການຊອກຢູ່ຫາກິນຕາມທຳມະຊາດ ດັ່ງນັ້ນ ເມື່ອມີການສ້າງໂຮງງານຈະເຮັດໃຫ້ອາຊີບເດີມຂອງ ປະຊາຊົນຖືກປ່ຽນແທນໂດຍການໄປເປັນພະນັກງານ ຫຼື ກຳມະກອນໃນໂຮງໄຟຟ້າ ແຕ່ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາຊົນມີລະດັບ ການສຶກສາຂັ້ນປະຖົມເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ອາດສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ທັກສະ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດທີ່ຈະເຮັດວຽກໃນໂຮງໄຟຟ້າເປັນການຍາກ , ອາດເປັນໄດ້ພຽງແຕ່ກຳມະກອນທີ່ມີເງິນເດືອນຕໍ່າ ສອດຄ່ອງກັບ

ການສຶກສາເລື່ອງ ການຟື້ນຟູການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຮັບ ຜົນກະທົບຈາກໂຮງການໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຫຼືສາຍຢູ່ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຜົນການສຶກສາພົບວ່າ: ແນວທາງການປັບປຸງ ດ້ານລາຍຮັບ ດ້ານການຢູ່ຮ່ວມກັນ ດ້ານປະເພນີ ດ້ານວັດທະນາ ທຳ ແລະ ດ້ານອື່ນໆຕ້ອງນຳໃຊ້ງົບປະມານເຂົ້າໃນໃນວຽກງານ ການຟື້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ.

ສະຫຼຸບ

ຄວາມຄິດເຫັນຂອງປະຊາຊົນຕໍ່ການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານ ຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນແຂວງຄຳມ່ວນ

ປະຊາຊົນ ບ້ານໜອງບົວ, ບ້ານນາເພົ້າ ເມືອງບົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ ມີຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ກັບການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າ ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ແຂວງຄຳມ່ວນ ໃນດ້ານບວກໃນ ນະທີ່ນີ້ກໍຄື ການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ດິນໃນການປູກສ້າງໂຮງງານກໍຈະ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈັດການພື້ນທີ່ຢ່າງເປັນລະບຽບ ແລະ ມີ ແບບແຜນສະອາດງາມຕາຫຼາຍທີ່ສຸດ, ການເກັບກູ້ລະເບີດ ,ການ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ, ມີການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງ ເຮັດໃຫ້ ຊຸມຊົນມີຄວາມສີວິໄລ ສ່ວນດ້ານລົບແມ່ນປະຊາຊົນກຸ່ມໜຶ່ງ ເລື່ອງສານເຄມີຮົ່ວໄຫຼ ແລະ ມີມົນລະພິດຮົ່ວໄຫຼ. ດ້ານສຸຂະພາບ ຈະໄດ້ຮັບການພັດທະນາດ້ານການບໍລິການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ຫຼາຍທີ່ສຸດ ເຊິ່ງແມ່ນການນຳເຕັກນິກອຸປະກອນທີ່ທັນສະໄໝ ລວມເຖິງການນຳໃຊ້ຢາທີ່ມີຄຸນນະພາບເຂົ້າໃນການ. ດ້ານລົບ ປະຊາຊົນມີຄວາມກັງວົນດ້ານມົນລະພິດທາງອາກາດທີ່ເປັນ ສາເຫດໃຫ້ເປັນພະຍາດທາງເດີນຫາຍໃຈຫອບຫົດ ດັ່ງນີ້ເປັນຕົ້ນ. ພ້ອມເຖິງການເພີ່ມຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການ ແລະ ອຸປະ ກອນທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການນຳໃຊ້ຢາຕີມາປິ່ນປົວ ອາດຈະເຮັດ ໃຫ້ຕົ້ນທຶນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການປິ່ນປົວບັນຫາສຸຂະພາບເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງໜ້າເປັນຫວ່ງກໍຍ້ອນວ່າ ລາຍໄດ້ຂອງປະຊາຊົນຢູ່ໃນລະດັບ ໜ້ອຍ. ດ້ານທີ່ໜ້າເປັນຫວ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມກໍຍັງຄົງ ປະກົດໃຫ້ເຫັນໃນຊຸມຊົນທີ່ມີການພັດທະນາທາງດ້ານສັງຄົມກໍ ຄື: ການປ່ຽນແປງ ໄປສູ່ອາຊີບໃໝ່ ການເຂົ້າມາເຮັດວຽກຂອງ ແຮງງານຕ່າງຖິ່ນອາດເຮັດໃຫ້ຄົນໃນຊຸມຊົນເສຍໂອກາດໃນການ ປະກອບອາຊີບ, ສັງຄົມສີວິໄລເຮັດໃຫ້ອາຊີບເດີມຂອງປະຊາຊົນ ສູນເສຍ, ສັງຄົມນຳໄປສູ່ການບໍລິໂພກນິຍົມ ຫາໄດ້ຫຼາຍກໍຈ່າຍ

ຫຼາຍ ອາດມີບັນຫາໜີ້ສິນ ຫຼື ອາດກໍ່ໃຫ້ເກີດການຫຼົ້ນກິນຟຸມ ເພື່ອຍື່ນ, ປະເດັນສິ່ງຫຍໍ້ທໍ້ທາງດ້ານສັງຄົມ ຈະເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ ເນື່ອງຈາກການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ອາດມີປະເດັນການດື່ມ ເຄື່ອງດື່ມປະເພດທາດເຫຼົ້າ, ບັນຫາການພະນັນ, ບັນຫາຢາເສບ ຕິດ ຫຼື ອາດມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງການຄ້າປະເວນີຂຶ້ນ, ທັງນີ້ ຜົນທີ່ຈະຕາມມາກໍແມ່ນການເກີດພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ, ການຖືພາກ່ອນແຕ່ງງານ, ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ລວມ ທັງການຖືກຕົວະຍິວະຫຼອກລວງ ແລະ ບັນຫາຂີ້ຂັດແຍ່ງຕ່າງໆ.

ແນວທາງປ້ອງກັນຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ເກີດຈາກໂຮງໄຟຟ້າ ພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນແຂວງຄຳມ່ວນ

ຕໍ່ກັບປະເດັນແນວທາງຮັບມືກັບຜົນກະທົບທີ່ເປັນດ້ານ ລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນຫາມົນລະພິດທາງອາກາດ ກໍຄືການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການດັກຈັບຝຸ່ນ PM 10 ລວມທັງ PM 2,5. ສຳລັບອຸປະຕິເຫດຕ້ອງມີມາດ ຕະການປ້ອງກັນ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ຖະໜົນຫົນທາງເປ່ເພ, ອ້ອມຮົ່ວ ຕິດ ປ້າຍເຕືອນໄພ ໃນສະຖານທີ່ທີ່ບໍລິສັດນຳໃຊ້ ເພື່ອປ້ອງກັນ ອັນຕະລາຍຕໍ່ຄົນ, ສັດລ້ຽງ ໃນບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ. ການຮົ່ວໄຫຼຂອງ ສານເຄມີ ເຊິ່ງອາດຈະມີການປ່ອຍສານເຄມີລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ ຄວນມີ ມາດຕະການເດັດຂາດປ້ອງກັນ, ໂຄງການຄວນສະໜອງນ້ຳ ສະອາດໃຫ້ປະຊາຊົນລວມທັງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ພ້ອມພັດທະນາ ປັດໄຈຕ່າງໆ ທີ່ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນທີ່ ດິກວ່າເກົ່າ, ໂຮງງານຄວນຍ້າຍໄປຕັ້ງຢູ່ເຂດໃໝ່ ທີ່ຫ່າງໄກຈາກ ຊຸມຊົນແຫ່ງນີ້ ເນື່ອງຈາກເປັນພື້ນທີ່ທີ່ຢູ່ໃກ້ປ່າສະຫງວນຫີນ ໜາມໜີ້.

ດ້ານສຸຂະພາບ ພະຍາດທາງເດີນຫາຍໃຈ ຕ້ອງມີການນຳ ໃຊ້ເຄື່ອງມືທີ່ທັນສະໄໝ ປະສົມກັບເຕັກໂນໂລຊີທີ່ລ້ຳໜ້າ ເຂົ້າ ດັກຈັບຝຸ່ນລະອອງ ເພື່ອໃຫ້ມັນລອດອອກມາສິ່ງຜົນຕໍ່ສຸຂະພາບ ຂອງປະຊາຊົນໜ້ອຍທີ່ສຸດ, ບັນດາສານເຄມີຕ່າງໆ ໃຫ້ມາດ ຕະການຄຸ້ມຄອງຄວາມສ່ຽງທາງສຸຂະພາບ. ການສ້າງໂຮງໝໍ, ສຸກສາລາ ລະບົບສາທາລະນະສຸກອື່ນໆ, ການສ້າງແພດໝໍປະຈຳ ແລະ ອາສາສະໝັກ ສາທາລະນະສຸກຊຸມຊົນ ນຳໃຊ້ຄົນໃນຊຸມ ຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ, ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ອຸປະກອນການແພດທັນສະໄໝ ຄຽງຄູ່ກັບຢາຕີມີຄຸນ

ນະພາບ ໃນລາຄາ ເໝາະສົມ, ລະດົມໃຫ້ມີໂຄງການດ້ານສາທາລະນາສຸກ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນດ້ານການດູແລສຸລະພາບຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນອີກດ້ວຍ.

ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ການປ່ຽນແປງອາຊີບຂອງຄົນຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນມີການປັບຕົວບໍ່ທັນ ຄວນສົ່ງເສີມການສ້າງອາຊີບ, ສົ່ງເສີມການສຶກສາ ການຝຶກອົບຮົມ, ການໃຫ້ທຶນ, ການສ້າງຄວາມຄວາມຕົວແບບ ແລະ ສະມາຄົມທຸລະກິດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາ ເຈົ້າໄດ້ຮູ້ຈັກການບໍລິຫານຈັດການທຶນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ຍືນຍົງ, ທັງເປັນການອະນຸຮັກອາຊີບເດີມທີ່ເປັນວັດທະນະທຳຕິດພັນກັບການດຳລົງຊີວິດຂອງປະຊາຊົນມາແຕ່ເດີມ. ດ້ານຄວາມເຊື່ອຖືສັກສິດ ກໍຂໍໃຫ້ການພັດທະນາມີການເລືອກເວັ້ນເອົາຄວາມເຊື່ອທີ່ມີສະພາບເໝາະສົມກັບສັງຄົມທີ່ປ່ຽນແປງ. ດ້ານບັນຫາສັງຄົມ ຄວນໃຫ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບຊຸມຊົນໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດ້ານເສດຖະກິດສັງຄົມ, ແນະນຳວິທີການປັບຕົວຂອງຄົນໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບການປ່ຽນແປງທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ເຜີຍແຜ່ໂຄສະນາຂໍ້ມູນຂ່າວສານທັງດ້ານດີ ແລະ ດ້ານຫຍໍ້ທີ່ຂອງແຕ່ລະບັນຫາ, ໃຫ້ປະຊາຊົນດຳລົງຊີວິດແບບພໍພຽງ, ບໍ່ປະໝາດ, ບໍ່ຂາດສະຕິ.

ຂໍ້ສະເໜີແນະ

ຕໍ່ອຳນາດການທ້ອງຖິ່ນ

- ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນຈິງ, ວ່ອງໄວໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ເພື່ອໃຫ້ເປັນການທີ່ຊຸມຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນກາຕັດສິນໃຈໃນທຸກໆໂຄງການ.
- ທົບທວນເອກະສານຂອງບໍລິສັດ ເບິ່ງລະອຽດທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຜົນກະທົບຂອງການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ເພື່ອຈະໄດ້ມີສ່ວນຮ່ວມກວດກາບັນດາມາດຕະການປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງໃນທຸກດ້ານ ເພື່ອໃຫ້ເກີດຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ປະຊາຊົນທັງ 2 ບ້ານ ແລະ ບໍລິເວນໃກ້ຄຽງ.
- ມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າໃນກາປະເມີນຜົນກະທົບ ທາງບວກ ແລະ ລົບ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ເພື່ອໃຫ້ມີຜົນປະໂຫຍດແກ່ຊຸມຊົນ.

ບໍລິສັດກໍ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ

- ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນລາຍລະອຽດຂອງການສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນຄຳມ່ວນ ໂດຍ ເນັ້ນໃຫ້ປະຊາຊົນຮັບຮູ້ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມ.
 - ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ
 - ຈັດການບັນຫາລະເບີດທີ່ບໍ່ທັນແຕກ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ
 - ສ້າງກິດຈະກຳສົ່ງເສີມອາຊີບ ແລະ ສົ່ງເສີມຜະລິດຕະພັນຊຸມຊົນ
 - ຝຶກທັກສະທາງດ້ານວິຊາຊີບ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນເພື່ອກຽມພ້ອມຮັບມືໃນການປະກອບອາຊີບໃໝ່ ແລະ ສ້າງຄວາມຍືນຍົງໃຫ້ອາຊີບເດີມ.
 - ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຄົນໃນຊຸມຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບ ແລະ ເປັນອາສາສະໝັກສາທາ ລະນະສຸກຊຸມຊົນ.
 - ສົ່ງເສີມທຶນການສຶກສາ ແລະ ກິດຈະກຳດ້ານການສຶກສາ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ລູກຫຼານ ມີລະດັບກາສຶກສາທີ່ສູງຂຶ້ນ.
 - ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳທາງດ້າສາສະໜາ ແລະ ອະນຸຮັກຄວາມເຊື່ອທີ່ລັກສະນະຕັ້ງໜ້າຂອງຊຸມຊົນ ພ້ອມທັງຊ່ວຍບຳລຸງຮັກສາສະຖາທີ່ສັກສິດຂອງຊຸມຊົນອີກດ້ວຍ.
- ການສຶກສາຄັ້ງຕໍ່ໄປ**
- ໃນການສຶກສາຄັ້ງຕໍ່ໄປ ສຳລັບບຸກຄົນທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນການສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ໃກ້ຄຽງ ແມ່ນໃຫ້ສຶກສາໃນຫົວຂໍ້ສະເພາະລະອຽດ ເຊັ່ນ: ການຈັດການການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ເພື່ອສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ, ວິທີການວາງແຜນການນຳໃຊ້ນ້ຳ, ການສົ່ງເສີມການປະກອບອາຊີບຂອງຄົນໃນຊຸມຊົນເປັນຕົ້ນ.
 - ການປ່ຽນພື້ນທີ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າບ່ອນໃໝ່ ອາດມີຜົນການປະເມີນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທາງສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ສຸຂະພາບ ທີ່ແຕກຕ່າງຈາກບ່ອນເກົ່າ ເນື່ອງຈາກສິດສັນຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ສັງຄົມທີ່ປ່ຽນແປງ ຄວນສຶກສາຄົ້ນໃໝ່ລະອຽດ ເພື່ອການວາງແຜນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກການ ແລະ ນະໂຍບາຍວາງອອກ.

- ວິທີການທີ່ຈະນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາຄວນນຳໃຊ້ວິທີການສະເພາະ ລົງເລິກເຕັກນິກສະເພາະຂອງແຕ່ລະຫົວຂໍ້ ໃຫ້ລະອຽດເຖິງຖອງ.

- ການສຶກສາຄວນຄຳນຶງເຖິງຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງປະຊາຊົນທີ່ດຳລົງຊີວິດໃນຊຸມຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກພື້ນທີ່ສ້າງໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນຖ່ານຫີນ ຄຳມ່ວນ ແຫ່ງໃໝ່.

ເອກະສານອ້າງອີງ

ສູນນະທອນໃຈແກ້ວ, ສຸກພະວັດທະນະກອນ ວົງທະນະວະສຸ. (2554). ແນວທາງໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການຜະລິດກະແສໄຟຟ້າເໝືອງແມ່ເມາະ. *ວາລະສານ ການບໍລິຫານທ້ອງຖິ່ນ*, 35. ເອົາມາ file:///C:/Users/tm/Downloads/88303-Article%20Text-215675-1-10-20170601.pdf

ດາລຸນີ ໄພສານພານິດຊະກຸນ. (2561). *ການວິໄຈເພື່ອກຽມຄວາມພ້ອມໃຫ້ກັບຊຸມຊົນໃນການປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສຸຂະພາບຊຸມຊົນທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຈາກໂຄງການພັດທະນາໃນພື້ນທີ່ຊາຍແດນ. ກໍລະນີສຶກສາ: ຜົນກະທົບຈາກໂຮງໄຟຟ້າພະລັງງານຄວາມຮ້ອນທົ່ງສາໃນແຂວງນ່ານ ປະເທດໄທ. ຊຽງໃໝ່ ປະເທດໄທ: ສະຖາບັນວິໄຈລະບົບສາທາລະນະສຸກ.*

ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຄຳມ່ວນ. (2023). *ບົດຄຳເຫັນທ່ານ ເດດສັກດາ ມະນີຄຳ*. ທ່າແຂກ: ພະແນກແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແຂວງຄຳມ່ວນ. ລັດຕະນະ ສິຣິກິຕິກ້ອງນະພາງ. (2558, 2 4). *Greenpeace*. ເອົາມາ www.Greenpeace.org: <http://www.greenpeace.org/seasia/th/news/blog1/blog/52033/> ວົງມະນີ. (2017, 12 12). *ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ*. ເອົາມາ <http://www.sedthakid.la>: <http://www.sedthakid.la/index.php/home/domestic-news/item/15362-hongsa-electricity.html> ຫ້ອງການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ. (2012). *ບົດສັງລວມຫຍໍ້ແຜນການຈັດສັນທີ່ດິນ*. ເມືອງບົວລະພາ ແຂວງຄຳມ່ວນ.